

UZASADNIENIE

Przepis art. 3 ust. 7 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203, 473 i 734), zwanej dalej „ustawą”, przewiduje, że minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczególne przypadki, w których cudzoziemiec uprawniony do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może wykonywać pracę bez zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi.

Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 listopada 2025 r. w sprawie szczególnych przypadków, w których cudzoziemiec uprawniony do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może wykonywać pracę bez zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (Dz. U. poz. 1620).

Zgodnie z § 1 pkt 11 tego rozporządzenia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi są zwolnieni cudzoziemcy wykonujący pracę w związku z pełnioną funkcją religijną w kościele lub innym związku wyznaniowym, którego status jest uregulowany umową międzynarodową lub ustawą albo który działa na podstawie wpisu do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych, osobie prawnej lub innej jednostce organizacyjnej kościoła lub innego związku wyznaniowego, innym podmiocie na podstawie skierowania przez właściwy organ lub osobę prawną kościoła lub innego związku wyznaniowego lub krajowej organizacji międzykościelnej mającej osobowość prawną.

Straż Graniczna podczas przeprowadzonych kontroli identyfikuje przypadki, w których istnieje uzasadnione podejrzenie wykonywania pracy pod pozorem działalności religijnej, posługi zakonnej lub działalności misyjnej. Podmioty powierzające pracę w opisanych przypadkach były głównie organizacjami działającymi krócej niż 10 lat.

Regulacja jest zatem wykorzystywana niezgodnie z jej celem poprzez obchodzenie prawa przez podmioty nowopowstałe, które zatrudniają cudzoziemców i pod pozorem wykonywania posługi religijnej powierzają im pracę w podmiotach niezwiązanych z działalnością religijną.

Proponowane brzmienie § 1 pkt 11 zawęży liczbę kościołów i związków wyznaniowych do podmiotów wpisanych do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych powyżej 10 lat co ma ograniczyć nadużycia związane z możliwością skorzystania z tego uprawnienia nowopowstałym podmiotom, które zostały założone wyłącznie w celu obchodzenia przepisów. Wprowadzone ograniczenie nie będzie mieć jednak negatywnego wpływu na kościoły i związki wyznaniowe, których status jest uregulowany umową międzynarodową, ustawą lub które są zarejestrowane i prowadzą działalność w Polsce od wielu lat. W przypadku podmiotów nowopowstałych konieczne będzie uzyskanie zezwoleń na pracę a co za tym idzie przeprowadzenie przez organ postępowania sprawdzającego podmiot powierzający pracę i warunki powierzenia tej pracy.

Jednocześnie w § 1 w pkt 11 doprecyzowano lit. c poprzez dookreślenie, że ewentualne skierowanie cudzoziemca przez właściwy organ do pracy będzie objęte zwolnieniem wyłącznie

jeżeli jej celem jest kształcenie duchownych, wytwarzanie przedmiotów do celów kultów i praktyk religijnych, prowadzenia działalności oświatowo-wychowawczej lub działalności charytatywno-opiekuńczej. Oznacza to, że zwolnieniem z obowiązku posiadania zezwoleń na pracę czy oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcom nie będzie objęte każde skierowanie tak jak było to dotychczas a jedynie takie, które jest związane bezpośrednio z działalnością religijną.

Doprecyzowanie przepisów spowoduje, że w niektórych przypadkach uwzględnionych w dotychczasowym rozporządzeniu może pojawić się konieczność uzyskania przez cudzoziemca zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi.

W § 2 rozporządzenia przewidziano przepis przejściowy umożliwiający kontynuowanie pracy na dotychczasowych zasadach przez cudzoziemców, którzy przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia rozpoczęli pracę.

W projekcie przewidziano, że rozporządzenie wejdzie w życie w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie podlega procedurze notyfikacji określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji ani uzgodnienia.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, z dniem skierowania do uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych.

Projekt rozporządzenia nie stwarza zagrożenia korupcyjnego.